T. C.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYIM MÜDÜRLÜĞÜNCE HER HAFTA PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKARILIR İLGİLİ MAKAM VE MÜESSESELERE PARASIZ GÖNDERİLİR.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

YILLIK ABONESİ 250 KURUŞTUR ABONE TUTARI MALSANDIKLARINDAN BİRİNE YATIRILMALI VE ALINACAK MAKBUZ MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYIM MÜDÜRLÜĞÜNE GÖNDERİLMELİDİR

TEBLİĞLER DERGİSİ

CİLT: 25 | 21 MAYIS 1962 | SAYI: 1204

GENELGELER:

TALİM VE TERBİYE DAİRESİ

Karar s: 917/9 Karar t: 8-5-1962

5875

Konu: Devlet Ortaokul Türkçe İmtihan Soruları h.

VALİLİKLERE

Devlet Ortaokul Türkçe İmtihanı sorularının düzenlenmesiyle ilgili açıklamalar aşağıya çıkarılmıştır.

Bu hususların, ilgililerce, 1961 - 1962 Yaz Döneminden itibaren, dikkate alınmasının sağlanmasını rica ederim.

N. Adil Erkman
Millî Eğitim Bakanı y.

DEVLET ORTAOKUL TÜRKÇE İMTİHANI SORULARININ HAZIRLANMASI HAKKINDA

839 sayılı Tebliğler Dergisi'nde yayımlanan Talim ve Terbiye Kurulu'nun 27 Nisan 1953 tarih ve 181 sayılı kararına ektir:

Yukarıda tarihi ve sayısı yazılı Talim ve Terbiye Kurulu kararına göre hazırlanarak birer örneği Bakanlığımıza gönderilen Devlet Ortaokul Türkçe İmtihanı sorularının incelenmesi sonucunda aşağıdaki hususların ilgililere duyurulması uygun görülmüştür:

I — Öğrencilere mutlaka bir metin verilmelidir.

Bu metin: 1. Ders kitabının içinden veya dışından olabilir. (Ancak, bu konuda, Ortaokul Programında —1951 baskısı—, özellikle 51. sayfasının ilk paragrafında belirtilen esaslar dikkate alınmalıdır.)

2. Bir veya birkaç yazıdan alınabilir.

3. Ortalama 75 - 80 kelimeden uzun olmamalıdır.

4. Öğrenci seviyesini aşmamalıdır. (Söz sanatlariyle yüklü, içinde öğrencilerin yabancısı oldukları kelimeler, kavramlar ve düşünceler bulunmamalıdır.)

II — Sorularda, ezberlenmiş bilgilerin tekrarlanması istenmemeli, sorular verilen metinle doğrudan doğruya ilgili olmalıdır.

1. Az raslanır, öğrencinin normal kelime hazinesinde bulunmıyan ve özellikle, verilen metnin dışındaki kelimelerin anlamları, eş anlamlıları, yakın anlamlıları, zıt anlamlıları v. b. sorulmamalı, tanımlanmaları istenmemelidir.

Bu gibi kelimeler, verilen metinde varsa, bunların anlamları imtihan komisyonunca öğrencilere açıklanmalıdır.

Anlamı, eş anlamlısı, yakın anlamlısı, zıt anlamlısı v. b. sorulacak kelime veya deyimlerin, verilen metinde bulunmasına ve bu kelimelerin metindeki anlamları ile ilgili olmasına dikkat edilmelidir.

2. "Bu yazı kitabınızdaki hangi parçadan alınmıştır?", "Bu yazının bütününü hatırlıyarak çeşidini, yazarını ana fikrini yazınız; yazının çeşidi ve yazarı hakkında bilgi veriniz." gibi sorular ezbere dayanan ve gereksiz sorulardır.

Buna karşılık; yazdırılan metindeki duygu veya fikirler, bu fikirlerin açıklanması, anafikir, sonuç, kişiler, kişilerin özelikleri, davranışları, ne için şöyle veya böyle davrandıkları, olayın geçtiği zaman ve yer, özellikleri, bütün bunları öğrencilerin nereden, nasıl anladıkları gibi birçok sorular düzenlenebilir (*).

3. "...'in, ...'ın ...'in edebi şahsiyetleri ve eserleri hakkında bildiklerinizi yazınız"; "Halit Ziya, Nurullah Ataç, ne çeşit yazıları ile tanınırlar. Ve üslûp özellikleri nelerdir?" gibi sorular gereksizdir. Hele bir eserler veya yazarlar listesi düzenliyerek eserlerin yazarlarını, türlerini veya yazarların eserlerini sormak doğru değildir.

Ancak, edebiyatımızda önemli yer tutan ve öğrenciler için iyi örnek olan bazı yazarlar hakkında — metinle ilgili olarak — kısa bilgiler istenebilir.

4. Metinle ilgili olmıyarak, "Disentasyon nedir?" "Ansiklopedi nedir?" "Tenkid yazısını tarifle münekkidin nasıl tenkid yapması gerektiğini anlatınız.", "Manzara tasvirlerinin hikâye ve romanlarda oynıyacağı rolü açıklayınız.", "Yazarlar bir varlığı tasvir edebilmek için hangi yollara başvururlar?" "Benzetme, istiare, temsilî istiare, mürsel mecaz nedir?" "Bir hikâyede, manzum bir yazıda neler bulunur?" "Terim, deyim, zıt anlam, eş ses, eşanlam ne demektir?" gibi sorular tümüyle, a) ezbere dayanan, b) seviye üstü, c) gereksiz sorulardır.

Bunların yerine; yazdırılan metnin türünün ne olabileceği, bunun nedeni sorulabilir; metindeki bazı söz ve anlam sanatları ve bunların öğelerinin, terimlerin, deyimlerin, bulunması, bunların yerine metindeki anlamı bozmıyacak başkalarının konması öğrencilerden istenebilir.

5. Dilbilgisi bakımından da "Düzeltme işaretleri nerelerde kullanılır ve vazifeleri nelerdir?", "Vurgu, ulama, kaynaşma nedir? Örnekler veriniz.", "Nokta nerelerde kullanılır? Yazınız.", "Tümleç, nesne nedir? Nasıl buluruz?" gibi sorular Ortaokul Programı'nın ruhuna aykırı sorulardır.

Bunların yerine, yazdırılan metindeki ulamaların, kaynaşmaların, vurgulu kelime veya hecelerin, düzeltme işaretlerinin gösterilmesi istenebilir veya yazdırılmış bir cümlenin çeşidi, öğeleri, kelimelerinin — bu cümleye göre — çeşitleri, görevleri, yapıları, kökleri, ekleri sorulabilir.

Kısacası; dilbilgisi soruları, verilen cümlelerin sözdizimleri, yapıları, çözümlenmeleri; bu cümlelerdeki kelimelerin çeşitleri, görevleri ve yapılariyle ilgili bulunmalıdır.

(*) Bu soru örnekleri, soru çeşitlerini sınırlamak amaciyle değil, sadece ne çeşit sorular sorulabileceğine işaret için verilmiştir.

6. "Bu çeşit yazıların plânını alt alta, şema halinde yazınız." veya "Dilekçelerin genel bölümlerini gösteriniz." gibi soruların ne iyi bir plân çalışmasiyle ilgileri vardır, ne de yazma konusiyle.

Bunlara karşılık; a) yazdırılan metnin plânını çıkarmaları veya bu metni fikir, zaman, yer, olay bakımından bölümlere ayırmaları, bu bölümlere uygun birer başlık koymaları, her bölümde ne anlatıldığı v. b.; b) plânlı bir şekilde bir mektup, bir dilekçe, bir tasvir, bir hikâye, veya bir gözlemlerini, bir tasarılarının v. b. yazmaları, öğrencilerden, istenebilir.

III — Sorular, öğrenciyi bunaltacak, bezdirecek kadar çok sayıda ve güçlükte olmamalı, onun genel seviyesini ölçme ve değerlendirmeye yetmelidir.

IV — Cevapların değerlendirilmesinde sözdizimi, imlâ ve noktalama yanlışları dikkate alınmalı; not bareminde bunlara gereken önem verilmelidir.

V — Cevapların salim bir şekilde değerlendirilebilmesi için, cevap anahtarlarının, açık ve doğru olması gerektiği tabiîdir.

İLKOKUL ÖĞRETMENLERİ
Sağlık ve İçtimaî Yardım Sandığı
Müdürlüğü

Konu: Denetçiler Kurulu Raporu h.

Kaza Kurulu Başkanlığına

Sandığımızın 1961 yılı ikinci dönem altı aylık hesap ve muamelâtına dair Denetçiler Kurulu raporu ile Sandığın 31-12-1961 tarihindeki hesap durumunu gösterir iki cetvel aşağıya çıkarılmıştır.

Sayın üyelerimizin bilgilerine sunarız.

Saygılarımızla
İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve
Sosyal Yardım Sandığı
Müdürlüğü
(Suphi Arman) (Fuad Akdur)

İLKOKUL ÖĞRETMENLERİ SAĞLIK VE SOSYAL YARDIM SANDIĞININ 1961 YILI İKİNCİ ALTI AYLIK DENETLEME RAPORU

Ana statümüzün 18. Maddesi geregince Bakanlık Yüksek Makamının daveti üzerine 12/Mart/1962 Pazartesi günü Sandık Merkezinde toplanan Kurulumuz 21/Mart/1962 Çarşamba günü sandığın 1961 yılı ikinci altı aylık hesap ve muamelatının denetlenmesine ait çalışmalarını bitirmiş ve aşağıdaki hususları tespit etmiştir:

HESAP DURUMU

KASA HESABI:

T. C. Ziraat Bankası Merkez Müdürlüğü nezdindeki 325/4433 sayılı hesabımızı ifade eden ve sandığın kasası durumunda bulunan bu hesap 31/12/1961 tarihinde bilançoda görüldüğü veçhile 160.738.88 lira bakiye vermiştir. Bu bakiyenin mezkur tarihte mevcut olduğu Ziraat Bankasının yıl sonu itibariyle göndermiş olduğu hesap hulasa cedvelinden ve muhasebe kayıtların tetkikinden de tespit edilmiştir.

DİĞER BANKALAR HESABI:

Türkiye Öğretmenler Bankası Merkez Şubesi nezdindeki 329 ve 1470 sayılı hesaplardan ibaret olan bu bilançoda görüldüğü üzere 1961 yılı sonunda 688.436.88 lira bakiye vermiştir. Bu miktarın mevcudiyeti de gerek kayıtları nincelemesinden ve gerekse mezkûr bankadan gelen hesap hulasa cedvellerinin tetkikinden tespit edilmiş ve mutabakatı görülmüştür.

SABİT KIYMETLER HESABI:

Arazi, bina ve demirbaşlardan ibaret bulunan sabit kıymetler hesabında bu dönem içinde herhangi bir muamele olmamış ve 1960 yılından devren gelmiş bulunan 88.863,90 liralık kıymetten 1961 yılı için 2.110.14 liralık amortisman ayrılmış ve bu suretle sabit kıymetlerin yekunu, müfredatı aşağıda gösterildiği veçhile 86.753.76 liraya düşmüştür.

Aarazi	7.264.27
Binalar	65.968.70
Demirbaşlar	13.520.79
	86.753.76

MENKUL KIYMETLER:

Birinci altı aylık dönemden 61.000.- liralık bakiye ile devreden ve T. C. Ziraat Bankası Merkez Müdürlüğü nezdindeki 320 sayılı serbest depo hesabında muhafaza edilmekte bulunan % 6 faizli kalkınma ve istikraz tahvillerinden ikinci altı ayda 1.000.— liralık kısmı itfa edilmiş ve yıl sonundaki bakiyesi 50.000.— liraya düşmüştür.

Ayrıca Türkiye Öğretmenler Bankası muhafazasında bulunan 10.000.- liralık Hürriyet tahvili ile menkul kıymetlerimizin yıl sonundaki bakiyesinin 60.000.- lira olduğu görülmüştür.

İKRAZDAN BORÇLULAR HESABI:

Karşılıklı yardımlar yönetmeliği esaslarına uygun olarak verilen borç paralar ve yapılan tahsilat neticesinde üyelerimizdeki bakiye alacağımızı gösteren ve 1962 yılına bilançoda görüldüğü üzere 287.444.40 lira olarak devretmiştir.

MUHTELİF BORÇLULAR HESABI:

Avanslar ve emanet olarak yapılan tediyeleri gösteren bu hesabın bilançoda görülen 761.64 liralık bakiyesinin:
117.70 lirasının depozitolardan
50.19 lirasının mutemet avansından
593.75 lirasının da henüz mahsup edilmemiş avanslardan meydana geldiği görülmüştür.

MUHTELİF ALACAKLILAR HESABI:

Bu hesapta görülen 979.20 liralık bakiyenin Bankadaki hesabımıza gelen ve aidiyeti belli olmayan bilahare aidiyeti beli olduğunda ait olduğu hesaba alınacak paralardan ibaret olduğu görülmüştür.

GELİR FAZLALARI HESABI:

Geçmiş yıllardan birikip gelen ve 1961 yılına 1.222.923.42 lira olarak devreden bu hesabın 1961 yılında temin edilen 60.252.94 liralık gelir fazlası ile 1.283.176.36 lira olduğu gerek gelir gider çedvelinin ve gerekse yevmiye kayıtlarının tetkinde tespit edilmiştir.

Sandığımızın bankalarda bulunan nakit ve menkûl kıymetlerinin denetlemeye başladığımız tarihteki miktarlarının tespiti hakkında yazdığımız yazılara gelen cevaplara göre:

T. C. Ziraat Bankası nezdindeki 325/4433 sayılı hesabımızda 76.862.91 lira nakit para olduğu mekûr bankadan alınan 12/3/1962 tarih ve 3/14217/28 sayılı yazıdan;

T. C. Ziraat Bankası muhafazasında 49.500 liralık tahvil bulunduğu mezkûr bankadan alınan 12/3/1962 tarih ve 14222/29 sayılı yazıdan;

T. Öğretmenler Bankasındaki vadeli tasarruf hesabımızda 547.052.52 liranın, Vadesiz tasrruf hesabımızda 172.716.01 liranın ve 10.000 liralık %6 faizli hürriyet tahvilinin mevcut olduğu mezkûr bankadan alınan 12/3/1962 tarih ve 1119 sayılı yazısından anlaşılmıştır.

MUAMELÂT DURUMU

1 — İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve sosyal yardım sandığı'nın dosyaları ve muamele durumu incelendi.

Ayrıca:	10/VII/1961	18/X /1961
	21/VII/1961	25/X /1961
	9/VIII/1961	15/XI /1961
	23/VIII/1961	29/XI /1961
	20/IX/ 1961	20/XII/1961
	27/IX 1961	27/XII/1961

Yukarıda tespitedilen tarihlere ait hesap ve muamelelerin sondaj suretile kanuni muhasebe defterlerinden ve ilgili vesaikden inceleme ve kontroller yapılmıştır.

Sandığın statü ve yönetmeliklere uygun olarak işlem yaptığı görülmüştür.

2 — İstenilen bütün yardımların üzerinde hassasiyetle durularak zamanında üyelere ulaştırıldığı memnuniyetle müşahede edilmiştir.

3 — IX. Genel Kurul toplantısında sandık üyeleri ile aile fertlerinin de yardımlardan faydalanmaları hususundaki karara binaen Yönetim Kurulu, bu konunun etüd edildiğini ve bir kanun meselesi olduğunu böyle bir kanun çıkarılmasında o tarihteki memleket şartlarının müsait bulunmaması keyfiyetini açıklamıştır.

Mezkûr yardım konusunun önemine binaen yeniden ele alınarak bir neticeye varılması temenniye şeyan görülmüştür.

4 — Sandığın kuruluş tarihi olan 1943 yılından 1961 yılı sonuna kadar yaptığı yardımlar muhtelif seneler itibariyle tetkik edilmiştir.

1943 yılı esas olmak üzere muhtelif yardımların artış şekilleri sandığımızın faaliyeti hakkında bir fikir vermek üzere aşağıya çıkarılmıştır:

Yardımın nev'i	1943 yılı	1961 yılı
Evlenme	14.880.— lira	661.255.— lira
Doğum	20.000.— lira	883.525.— "
Ölüm	6.200.— lira	542.000.— "
Tedavi	2.448.— lira	1.243.747.— "
Emeklilik	—	218.050.— "
Tabiî âfetler	—	12.290.— "
TOPLAM.......	43.528.— "	3.560.867.— "

5 — Bu defaki denetlememizde (5) madde halinde tesbit ettiğimiz tetkik neticelerinde Sandık işlerinin intizamla yürütüldüğünü memnuniyetle müşahede etmiş bulunuyoruz.

Bu neticenin istihsalinde emekleri geçen Sandık Yönetim Kuruluna, Başta Sandık Müdürü Suphi Arman olmak üzere muhasebe işlerini büyük bir dirayet ve titizlikle yürüten Fuad Akdur'a ve diğer Sandık personeline teşekkürü bir borç biliriz. 21/III/1962

Denetleme Kurulu Bşk.	Bakanlık Hesap Uz.	Üye	Üye
Uşak Temsilcisi		Bursa Temsilcisi	Samsun T.
(Fahri Tuncay)	(Enver Kökçü)	(İsmail Kutluk)	(M. Özcan)

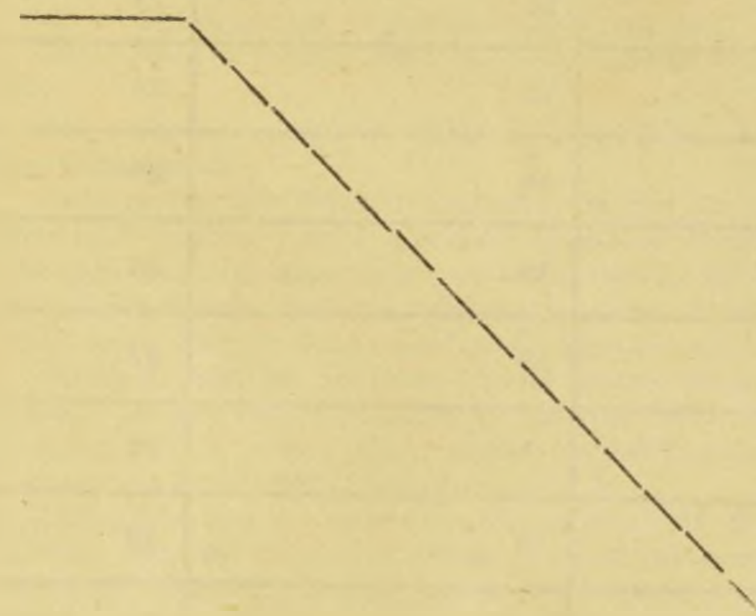
İLKOKUL ÖĞRETMENLERİ SAĞLIK VE SOSYAL YARDIM SANDIĞI'nın
31.12.1961 Tarihli Gelir Gider Cedveli

Giderler

I. YÖNETİM GİDERLERİ		218.380.59
Dnetleme	4.269.90	
Merkez Yönetim Kurulu	15.960.00	
Ücretler	157.914.01	
Emekli Kesenekleri karşılığı	4.874.20	
Çocuk Zammı	1.820.00	
Doğum İkramiyesi	800.00	
Geçici Görev Yolluğu	717.32	
Kırtasiye, Baskı	11.117.20	
Isıtma, Aydınlatma	2.951.63	
Posta	9.267.22	
Sigorta Primleri	193.46	
S. Kıymet Amortis.	2.110.14	
Müteferrik	2.776.66	
Emekli Birl. Ödene.	3.260.70	
II. KARŞILIKSIZ YARDIMLAR		3.560.867.00
Evlenme Yardımı	661.255.00	
Doğum Yardımı	883.525.00	
Ölüm Yardımı	542.000.00	
Tedavi Yardımı	1.242.747.00	
Emekli Yardımı	218.050.00	
Tabiî Afetler Yardımı	12.290.00	
Yekûn	3.778.899.44	
Gelir Fazlalığı	60.252.94	
Genel Toplam	3.839.152.38	

Gelirler

AİDAT	3.683.227.43
Banka Faizleri	13.982.95
İkraz Faizleri	10.204.00
Menkul Kıymet Gelirleri	3.012.75
Kiralar	3.300.00
Saîr Gelirler	125.425.25

Genel Toplam	3.839.152.38

Kayıtlara uygundur.

S. Arman F. Akdur

Y. K. Bşk.	Başkan V.	Üye	Üye	Üye	Üye	Üye
(Mustafa Gökçe)	(Hasan Çıttan)	(Mustafa Yaldır)	(İrfan Öralay)	(Ali Fuat Fırat)	(Ekrem Kocatürk)	(F. Özgünen)

İLKOKUL ÖĞRETMENLERİ SAĞLIK VE SOSYAL YARDIM SANDIĞI'nın

31.12.1961 Tarihli Bilançosu

Aktif / Pasif

HESAPLAR (Aktif)			HESAPLAR (Pasif)	TUTAR
Kasa		160.758.88	Muhtelif Alacaklılar	979.20
T. C. Ziraat Bankası 325/4433			Gelir Fazlası	1.283.176.36
Diğer Bankalar		688.436.88		
T. Öğretmenler Bankası				
Sabit Kıymetler		86.753.76		
Arazi	7.264.27			
Bina	65.968.70			
Demirbaş	13.520.79			
Menkul Kıymetler		60.000.00		
İkrazdan Borçlular		287.444.40		
Muhtelif Borçlular		761.64		
YEKÛN		1.284.155.56	YEKÛN	1.284.155.56

Kayıtlara uygundur.

S. Arman F. Akdur

İncelenmiştir.

Y.K. Bşk.	Başkan V.	Üye	Üye	Üye	Üye	Üye
(Mustafa Gökçe)	(Hasan Çıttan)	(Mustafa Yaldır)	(İrfan Öralay)	(Ali Fuat Fırat)	(Ekrem Kocatürk)	(F. Özgünen)

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMİMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55

Ankara — Millî Eğitim Basımevi